

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/a municipiului București
Clasa a IX-a
2017

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „(...) în secolele al VI-lea și al VII-lea noi valuri de popoare năvălesc asupra Europei: longobarzii în Italia și avarii și bulgarii în câmpia Dunării, musulmanii arabi și berberi care, după ce cuceresc Spania, pătrund în Galia și fac incursiuni maritime pe coastele Mediteranei occidentale. Aceste invazii perturbă comerțul și aduc cu ele declinul orașelor. Instituțiile romane concepute conform ideii de stat se șterg, treptat, în folosul unei regalități ereditare, care devine, de acum încolo, proprietatea personală a suveranului.”
(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

B. „(...) în tot acest timp, Imperiul de Apus a încetat, oficial, să mai existe. În cursul secolului al V-lea, împărații se succed vertiginos, puterea aparținând în fond generalilor barbari, care comandă armata Italiei. Lui Ricimer (456-472), fiul unui suev și al unei vizigote, îi urmează skirul Odoacru care, pentru a-și întări puterea, a distribuit soldaților săi o treime din pământurile Italiei. El este cel care, după ce a cucerit Ravenna, îl depune, în 476, pe Romulus Augustulus, ultimul împărat al Occidentului. La Constantinopol, împăratul Răsăritului, Zenon, el însuși nesigur de tronul său și incapabil de a ține piept planurilor lui Odoacru, nu poate decât să accepte situația ca pe un fapt împlinit.

Imaginea clasică a Europei Evului Mediu timpuriu (500-1000), (...) este aceea a unui continent care a trecut de la o civilizație citadină și strălucitoare, răspândită de romani, la timpurile întunecate ale barbariei și la modurile arhaice de producție și schimburi comerciale. Or, dacă acest tablou nu este în totalitate inexact, el trebuie nuanțat, căci numără nespuse de multe excepții. Global, regresul e neîndoielnic. Și totuși, dispariția Imperiului de Apus nu aduce după sine imediat ruina economiei comerciale. Drumurile mai sunt încă practicabile și continuă să fie frecventate de neguțători sirieni și evrei. Navigația pe Mediterana nu este decât din când în când împiedicată de atacurile piraților. Schimburile pe termen lung se mențin, deci, în secolul al VI-lea.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

C. “Contractul vasalic implică drepturi și obligații reciproce. Vasalul are față de seniorul său o serie de îndatoriri rezumate în formula <credință, sfat și ajutor> (*fidelitas, consilium et auxilium*). Sfatul presupunea obligația vasalului de a-l asista pe seniorul său când acesta împarte dreptatea în tribunalul seniorial. Ajutorul este în principal de două feluri: bănesc (răscumpărarea seniorului căzut prizonier, armarea drept cavaler a primului fiu, căsătoria primei fiice, plecarea seniorului în cruciadă) și militar.

(...) La rândul său, seniorul are obligații față de vasal. [Astfel trebuie], (...) să-i pună la dispoziție mijloacele de întreținere și să nu-l lipsească în mod nejustificat de ele, să-i ofere protecție, sprijin armat și bănesc la nevoie. În cazul în care vasalul își încalcă obligațiile asumate, este considerat trădător (*felon*), iar feudul poate fi reluat de senior. Dacă acesta din urmă își nedreptățește grav vasalul, acesta poate rupe jurământul de fidelitate, păstrând feudul și depunând jurământ seniorului seniorului său.”
(Stelian Brezeanu, *Despre structuri sociale și raporturi ierarhice*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **B**, două fapte istorice referitoare la Imperiul Roman de Apus. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **A**, două consecințe ale invaziilor din secolele al VI-lea și al VII-lea asupra instituțiilor politice. **4 puncte**

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **C** precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Prezentați o consecință a faptelor istorice la care se referă sursele **A** și **B** pentru marile religii. **5 puncte**
5. Prezentați alte două procese istorice de la începutul Evului Mediu desfășurate în Europa Occidentală, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice desfășurate în spațiul românesc între secolele al V-lea – al X-lea. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **Politică și cultură în Antichitate**, având în vedere:

- menționarea a două cauze ale constituirii monarhiei egiptene și a două caracteristici ale acesteia;
- precizarea unui fapt referitor la organizarea politică din lumea greacă și prezentarea câte unei consecințe a acestuia pentru modelele de educație, respectiv pentru arta greacă;
- prezentarea unei asemănări și a două deosebiri referitoare la organizarea politică a Romei între secolele VI î.Hr. – II d.Hr.;
- explicarea rolului unei personalități politice în cadrul evenimentelor desfășurate în Roma Antică între secolele III – IV d.Hr.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză – efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată